

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 36C/38/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1716202868
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Stanček
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2018:1716202868.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok v konaní pred sudcom Mgr. Jánom Stančekom v právnej veci žalobcu U. G., O.. XX.XX.XXXX, Š. D. F., Z. V. U. XXX, XXX XX X. zastúpeného spoločnosťou BADUCCI Legal, s.r.o., so sídlom Mostová 2, 811 02 Bratislava, IČO : 35 872 900 proti žalovanému v 1. rade C.. Y. G., O.. XX.XX.XXXX, Š. D. F., Z. V. U. XXX, XXX XX X. a žalovanému v 2. rade Z. G., O.. XX.XX.XXXX, Š. D. F., Z. V. U. XXX, XXX XX X. obaja zastúpení advokátom JUDr. Martinom Prielcom, Mickiewiczova 6, 811 07 Bratislava o návrhu na určenie vlastníckeho práva a iné takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že nehnuteľnosť zapísaná na liste vlastníctva číslo XXXX, katastrálne územie U. Z., D. X., D. P., ako stavba - rodinný dom s garážou, súpisné číslo XXX, postavený na parcele registra „, číslo XXX/XX, zastavané plochy a nádvoría o výmere 137 m² patrí do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcu U. G., rodeného G., narodeného dňa XX.XX.XXXX, rodné číslo XXXXXX/XXXX, trvale bytom U. XXX, XXX XX X. a žalovanej v 1. rade C.. Y. G., rodenej U., rodenej dňa XX.XX.XXXX, rodné číslo XXXXXX/XXXX, trvale bytom U. XXX, XXX XX X..

II. Súd určuje, že Darovacia zmluva, uzatvorená medzi žalovanou v 1. rade C.. Y. G., rodenou U., narodenou dňa XX.XX.XXXX, rodné číslo XXXXXX/XXXX, trvale bytom U. XXX, XXX XX X. ako darcom a žalovaným v 2. rade Z. G., narodeným dňa XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX, XXX XX X. ako obdarovaným a povolená vkladom X. XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX v časti prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva číslo XXXX, katastrálne územie U. Z., obec X., okres P., ako stavba - rodinný dom s garážou, súpisné číslo XXX, postavený na parcele registra „, číslo XXX/XX, zastavané plochy a nádvoría o výmere 137 m², je neplatná.

III. Súd priznáva žalobcovi voči žalovanému v 1. rade a žalovanému v 2. rade nárok na náhradu trov súdneho konania, o ktorej výške bude rozhodnuté osobitným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou zo dňa 02.05.2016 doručenou tunajšiemu súdu dňa 03.05.2016 žalobca žiadal, aby súd deklaroval povinnosť žalovaného zaplatiť žalobcovi peňažnú sumu ,-euro s príslušenstvom a priznal mu náhradu trov súdneho konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že manželstvo žalobcu a žalovanej v 1. rade zaniklo rozvodom ku dňu 29.10.2013. Začaté konanie o vyporiadanie bezpodielové spoluvlastníctva manželov bolo zastavené na základe späťvzatia žalovanej v 1. rade zo dňa 17.02.2016. Rodinný dom patrí ku dňu podania návrhu do bezpodielového vlastníctva manželov, čo žalovaná nespochybňovala ani v návrhu ani vo svojej výpovedi v rámci konania vedeného na súde. Ku dňu podania tejto žaloby bezpodielové vlastníctvo žalobcu a žalovanej v 1. rade nebolo vyporiadané ani jedným zo zákonných spôsobov. Žalovaná v 1. rade darovacou zmluvou povolenou vkladom X. XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX previedla okrem iného aj vlastnícke právo k rodinnému domu patriaceho do nevyporiadaneého bezpodielového spoluvlastníctva manželov na žalovaného v 2. rade o tomto prevode

vlastníckeho práva na základe darovacej zmluvy sa žalobca dozvedel náhodne, nakoľko bolo prevedené bez súhlasu hoci nešlo o bežné veci týkajúce sa spoločných vecí. Na platnosť právneho úkonu týkajúceho sa spoločných vecí a urobeného len jedným z manželov sa vyžaduje súhlas druhého manžela ak ide o inú než bežnú záležitosť. Žalobca je tak vnútený domáhať sa svojich práv určením, že darovacia zmluva je neplatná v časti prevodu vlastníckeho práva k rodinnému domu. Rodinný dom pred prevodom vlastníckeho práva podľa darovacej zmluvy bol v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcu a žalovanej v 1. rade čo nespochybňuje ani žalovaná v 1. rade hoci na liste vlastníctva číslo XXXX katastrálne územie U. Z. bola ako výlučná vlastníčka zapísaná iba žalovaná v 1. rade nakoľko požiadala o zápis rodinného domu príslušný katastrálny úrad. Žalobca sa nachádza v aktuálnom stave objektívnej ako aj subjektívnej právnej neistoty, ktorú nemožno odstrániť inými prostriedkami iba deklaratórnym rozhodnutím súdu. Dôsledkom tohto rozhodnutia je odstránenie právnej neistoty ohľadne oprávnenia žalobcu ako bezpodielového spoluvlastníka disponovať s rodinným domom a v neposlednom rade odstránenie hrozby vzniku majetkovej ujmy na strane žalobcu v dôsledku konania žalovanej v 1. rade. Písomným podaním zo dňa 08.07.2016 doručeným súdu dňa 11.07.2016 žalobca navrhol pripustenie zmeny žaloby a jej rozšírenie a to tak, že „Súd určuje, že nehnuteľnosť zapísaná na liste vlastníctva číslo XXXX, katastrálne územie U. Z., obec X., okres P., ako stavba - rodinný dom s garážou, súpisné číslo XXX, postavený na parcele registra „, číslo XXX/XX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 137 m2 patrí do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcu U. G., rodeného G., narodeného dňa XX.XX.XXXX, rodné číslo XXXXXX/XXXX, trvale bytom U. XXX, XXX XX X. a žalovanej v 1. rade C.. Y. G., rodenej U., narodenej dňa XX.XX.XXXX, rodné číslo XXXXXX/XXXX, trvale bytom U. XXX, XXX XX X., ďalej že „Súd určuje, že Darovacia zmluva, uzatvorená medzi žalovanou v 1. rade C.. Y. G., rodenej U., narodenou dňa XX.XX.XXXX, rodné číslo XXXXXX/XXXX, trvale bytom U. XXX, XXX XX X. ako darcom a žalovaným v 2. rade Z. G., narodeným dňa XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX, XXX XX X. ako obdarovaným a povolená vkladom V XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX v časti prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva číslo XXXX, katastrálne územie U. Z., obec X., okres P., ako stavba - rodinný dom s garážou, súpisné číslo XXX, postavený na parcele registra „, číslo XXX/XX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 137 m2, je neplatná.“ a že žalobca má nárok na náhradu trov konania.“ Na pojednávaní dňa 14.03.2018 PZ žalobcu uviedol, že žalobca sa domáha relatívnej neplatnosti voči žalovanej v 1. rade v zákonnej lehote. Je ustálené akým spôsobom sa nakladá s majetkom nevyporiadanom V., teda je zrejme, že žalovaná v 1. rade porušila zákon v časti spôsobu nakladania. Vzhľadom na to, že bola podaná žaloba na vyporiadanie V. a toto konanie nie je skončené k dnešnému dňu sa aj predmetná nehnuteľnosť nachádza v nevyporiadanom V., preto aj došlo k zmene žaloby a to v takom zmysle, že žiadame určiť, že nehnuteľnosť patrí do V. vzniknutého manželstva žalobcu a žalovanej v 1. rade uzavretého XX.XX.XXXX, zaniknutého rozsudkom právoplatným XX.XX.XXXX. Na pojednávaní dňa 21.05.2018 PZ žalobcu poukázal na existujúcu judikatúru, ktorá rieši v podstatne skutkovo totožné situácie teda žalovaná si mala vyžiadať súhlas žalobcu s nakladaním s majetkom a keďže tak nevykonala zmluvu má za neplatnú. Naliehavý právny záujem vidíme v tom, že sa zmenšili aktíva v rámci V. a teda nebolo dobre možné bez požadovaného rozhodnutia riadne zaniknuté V. vyporiadať. Domáha sa určenia relatívnej neplatnosti právneho úkonu žalovanej v 1. rade, tejto neplatnosti sa riadne dovolal a to jednak to preukázal samotným listom s doručenkou voči žalovanej v 1. rade, voči žalovanému v 2. rade nastali účinky najneskôr doručením mu žaloby s prílohami. Rodinný dom bol zhotovený za manželstva, časovo uprostred manželstva, je zrejme, že bol zhotovený za prostriedky patriace do V., pričom úplne prirodzene mali obaja vôľu nadobudnúť nehnuteľnosť do spoluvlastníctva. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že kolaudačné rozhodnutie a z toho odvodený zápis do evidencie nehnuteľností boli na žalovanú v 1. rade. Z výsluchu žalobcu boli preukázané dôvody prečo takýmto spôsobom prebehlo konanie aj zápis, uvedené však nemá právne následky čo do nadobudnutia nehnuteľnosti do V.. Uvedená nehnuteľnosť teda patrí do nevyporiadaného V., takže právny úkon žalovanej v 1. rade, ktorým nakladala s nehnuteľnosťou je neplatný, keďže nehnuteľnosť je v postate jediným aktívom V.. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení je daný, keď samotné konanie o vyporiadanie V. ešte nie je skončené.

2. Súd doručil žalobu s prílohami žalovaným dňa 09.06.2016 a 08.06.2016, k samotnej žalobe sa nevyjadrili, vyjadrila sa len k nariadenému predbežnému opatreniu, keď uviedli, že predmetná nehnuteľnosť nikdy nebola a nie je súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Fabuláciu nehnuteľností ako súčasť V. je možné považovať len za osobnú pomstu. Neobstojí tiež existencia naliehavého právneho záujmu, v prípade určenia neplatnosti zmluvy bude zapísaná ako vlastníčka opäť žalovaná v 1 rade. Na pojednávanie dňa 21.05.2018 bol PZ žalobcu volaný dňa 14.05.2018, pričom v predchádzajúcom (rovnako nedôvodnom ospravedlnení) uviedol dni, kedy má kolíziu, napriek nariadeniu pojednávania na iný termín sa PZ žalovaných na pojednávanie nedostavil,

ospravedlňoval svoju neúčasť kolíziou už skôr vytýčeného pojednávania, ktorú navyše žiadnym spôsobom nezdokladoval. Súd pokračoval v konaní aj pri nečinnosti žalovaného, keď žalovaný bol riadne volaný, na pojednávanie sa neustanovil a požiadal o odročenie z dôvodu, ktorý nezdokladoval a v čase volania na pojednávanie uvádzal, že nebude existovať. Vzhľadom na to, že pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov, pričom žalovaný vôbec neospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní riadne (§ 183 Civilného sporového poriadku), súd vykonal vo veci pojednávanie a rozhodol, keď prihladol na obsah spisu a vykonané dôkazy.

3. Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením s obsahom listín návrh na vyporiadanie V. zo dňa 21.05.2014, zápisnica o pojednávaní zo dňa 27.04.2016, uznesenie tunajšieho súdu č.k. 36C/61/2014 - 116 zo dňa 04.03.2016, výpis z LV č. XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, Návrh na dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov zo dňa XX.XX.XXXX, listina Dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov zo dňa XX.XX.XXXX, list žalobcu žalovanej v 1. rade zo dňa XX.XX.XXXX s doručenkou, Kolaudačné rozhodnutie Obce X. zn. 5/46-Kol/141-38/2003 zo dňa XX.XX.XXXX, Zmluva o dielo zo dňa XX.XX.XXXX a to všetko v kópiách a výsluchom U. G. ako strany sporu a po takto vykonanom dokazovaní ustálil skutkový stav nasledovným spôsobom : Z návrhu na vyporiadanie V. zo dňa XX.XX.XXXX má súd preukázané podanie dňa XX.XX.XXXX na súd žaloby C.. Y. G. proti U. G. o vyporiadanie V. po rozvođe a to V. vzniknutého uzavretím manželstva dňa XX.XX.XXXX zaniknutého rozvodom dňa XX.XX.XXXX. Súčasne návrh obsahuje tvrdenie, že C.. Y. G. dostala od svojich rodičov darované sumy dňa XX.XX.XXXX sumu 1.700.000,-Sk, dňa XX.XX.XXXX sumu 700.000,-Sk, dňa XX.XX.XXXX sumu 100.000,-Sk, dňa 30.07.2004 sumu 150.000,-Sk, dňa XX.XX.XXXX sumu 25.000,-Sk a dňa XX.XX.XXXX sumu 335.000,-Sk, za tieto darované prostriedky si žalovaná postavila do svojho výlučného vlastníctva rodinný dom. C.. Y. G. ako jediná uzavrela zmluvu o dielo a kataster ju zapísal ako výlučnú vlastníčku domu, s čím U. G. súhlasil. C.. Y. G. vá vyhlasuje, že U. G. nikdy neprispieval na výstavbu nehnuteľnosti žiadnymi vlastnými finančnými prostriedkami, ani zo svojich úspor, ani z peňazí, ktoré získal predajom spoločného bytu - garzónky a rovnako neprispieval ani zo svojho osobného príjmu Finančné prostriedky na zakúpenie pozemku jej darovali rodičia. C.. Y. G. s U. G. nikdy spoločne nehospodárili a nemal spoločný bankový účet a žalovaný nikdy neprispieval na výstavbu nehnuteľnosti. Všetky darované finančné prostriedky preukázateľne použila na kúpu pozemku a výstavbu domu. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 27.04.2016 vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 36C/61/2014 má súd preukázané, že PZ strán sporu zhodne uviedli vhodnosť znaleckého ohodnotenia nehnuteľností patriacich do masy V.. Z uznesenia tunajšieho súdu č.k. 36C/61/2014 - 116 zo dňa 04.03.2016 má súd preukázané zastavenie konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Z výpisu z LV č. XXXX zo dňa XX.XX.XXXX má súd preukázané, že ako výlučný vlastník nehnuteľností stavba - rodinný dom s garážou, súpisné číslo XXX, postavený na pozemku parcele registra „„, parcelné číslo XXX/XX, zastavané plochy a nádvoría o výmere 137 m2 spolu s pozemkami parcely registra „„, parcelné číslo XXX/XX, orná pôda o výmere 637 m2 a parcelné číslo XXX/XX, zastavané plochy a nádvoría o výmere 137 m2 patrí do výlučného vlastníctva. Z listu žalobcu žalovanej v 1. rade zo dňa XX.XX.XXXX s doručenkou má súd preukázané doručenie žalovanej v 1. rade dňa XX.XX.XXXX listiny obsahujúcej oznámenie zástupcu žalobcu, že darovaciu zmluvu k predmetnej nehnuteľnosti na žalovaného v 2. rade má za neplatnú z dôvodu, že žalobca neudelil súhlas na takýto prevod nehnuteľnosti. Z Kolaudačného rozhodnutia Obce X. zn. 5/46-Kol/141-38/2003 zo dňa XX.XX.XXXX má súd preukázané vydanie rozhodnutia stavebným úradom pre Obec X., ktorým bolo schválené užívanie novostavby rodinného domu P. XX s garážou a s prípojkami postaveného na pozemku parc. č. XXX/XX v katastrálnom území U. Z., pričom navrhovateľom bola IO.. Y. G.. Zo Zmluvy o dielo zo dňa XX.XX.XXXX má súd preukázané uzavretie zmluvy medzi C.. Y. G. a spoločnosťou F. G..O., F..E..D., predmetom ktorej bol záväzok spoločnosťou F. G..O., F..E..D.. zhotoviť výstavbu rodinného domu typu P. XX s garážou s prípojkami a záväzok žalovanej za tento zaplatiť spoločnosťou F. G..O., F..E..D.. odplatu vo výške 1.611.404 Sk, pričom doba zhotovenia diela mala byť od septembra XXXX do decembra XXXX. Na pojednávaní dňa 23.04.2018 U. G. pri výsluchu ako strana sporu uviedol, že kúpili dom zo spoločných peňazí, tiež mali úver a tento splácali z manželkinej výplaty. Išlo o stavebný úver zo stavebnej sporiteľne. Nepamätám si, kedy bol úver čerpaný, ani kedy bol splatený, možno bol splatený pred 5 rokmi. Peniaze sa čerpali postupne, chodili manželke na účet ako sa postupne zhotovoval dom. Keď došla kríza medzi žalobcom a bývalou manželkou, situácia sa zhoršila a nakoniec sa jej podarilo ho dostať z domu a to prostredníctvom predbežného opatrenie, avšak na základe vykonštruovaných tvrdení, preto aj následne toto predbežné opatrenie bolo zrušené. Následne manželka podala návrh na vyporiadanie V. a tento stiahla. Celý čas v dome nebýval, býval po podnájmoch, kde bývam doteraz. Dom previedla na syna bez žalobcovho vedomia. Žalobca síce

na jednej strane proti prepisu na syna nič nemám, avšak mám aj ďalšie deti, s čím by mal počítať pri delení môjho majetku. Pracoval ako veľko-predajca áut ešte pred manželstvom a to približne do roku XXXX, kedy sa stal starostom. Manželka pracovala v B.. Keď kupovali projekt, bolo tam uvedené že je to na Y. G. a manžela, následne keď sa zhotovila zmluva o dielo, tak tam bola vedená už iba manželka. Nič proti tomu nemal, keďže ona pracovala možno 50 m od rodinného domu a teda bola k dispozícii, keby niečo bolo potrebné pri riešení stavby. Zhotoviteľ bola tuším spoločnosť F. z Y. F.. Pokiaľ ide o osobnú účasť, žalobca sa tiež zúčastňoval kontrolných dní, manželka o čosi viacej. Pred kúpou projektu riešili samotný dom a aj okolie. Žalobca tam aj osobne fyzicky vykonával činnosť spolu s kamarátmi a to napr. pri stavbe chodníkov, bazén, pri prístavbe a podobne, boli to obvyklé veci, ktoré sa dajú spraviť svojpomocne. Pred podaním žiadosti o územné rozhodnutie a stavebné povolenie si so žalovanou v 1. rade nič nedohadovali, išli s manželkou do manželstva s tým, že všetko bude spoločné, v podstate toho pri vstupe do manželstva nič moc nemali. Platby pre spoločnosť F. prebiehali prevodom na účet, nejaké drobnosti sa asi platili v hotovosti. Pri začatí stavby domu nejaké veľké úspory nemali, žalobca predal auto D. Z., v podstate za to sme kúpili pozemok a potom akékoľvek moje ďalšie príjmy išli do stavby domu a to okrem výplaty aj prípadné jednorazové odmeny a podobne. Žalovaná v 1. rade neinformovala žalobcu chce darovať dom žalovanému v 2. rade. Žalovaná v 1. rade ponúkala žalobcovi za vyporiadanie veci v V. asi 60.000 eura, čo je asi štvrtina hodnoty domu. List zo XX.XX.XXXX posielal jeho zástupca žalovanej v 1. rade a jej PZ.

4. Tunajší súd uznesením č.k. 36C/38/2016 - 68 zo dňa 20.06.2017 pripustil zmenu žaloby v časti predmetu nároku tak, že súd má určiť, že nehnuteľnosť zapísaná na liste vlastníctva číslo XXXX, katastrálne územie U. Z., obec X., okres P., ako stavba - rodinný dom s garážou, súpisné číslo XXX, postavený na parcele registra „. číslo XXX/XX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 137 m2 patrí do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcu U. G., rodeného G., narodeného dňa XX.XX.XXXX, rodné číslo XXXXXX/XXXX, trvale bytom U. XXX, XXX XX X. a žalovanej v 1. rade C.. Y. G., rodenej U., narodenej dňa XX.XX.XXXX, rodné číslo XXXXXX/XXXX, trvale bytom U. XXX, XXX XX X.. Súčasne má súd určiť, že darovacia zmluva, uzatvorená medzi žalovanou v 1. rade C.. Y. G., rodenu U., narodenou dňa XX.XX.XXXX, rodné číslo XXXXXX/XXXX, trvale bytom U. XXX, XXX XX X. ako darcom a žalovaným v 2. rade Z. G., narodeným dňa XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX, XXX XX X. ako obdarovaným a povolená vkladom V XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX v časti prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva číslo XXXX, katastrálne územie U. Z., obec X., okres P., ako stavba - rodinný dom s garážou, súpisné číslo XXX, postavený na parcele registra „. číslo XXX/XX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 137 m2 je neplatná.

5. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu vedeného pod sp. zn. 6Pc/9/20016 má súd za zistené, že žaloba bola doručená súdu dňa 20.10.2016 a touto bolo žiadané vyporiadanie V. vzniknutého uzavretím manželstva U. G. R. C.. Y. G. uzavretého dňa XX.XX.XXXX rozvedeného dňa XX.XX.XXXX s právoplatnou rozsudku dňa 29.10.2013 v konaní 12P/230/2012.

6. Predmetom konania je čo do základu nároku nadobudnutie vlastníckeho práva za manželstva stranami sporu a prevod spoluvlastníckeho práva bez súhlasu spoluvlastníka a predmetom nároku je určenie práva a určenie neplatnosti právneho úkonu.

7. Normatívny základ určovacej žaloby v čase podania predmetnej žaloby spočíval v § 80 písm. c/ O.s.p., podľa ktorého návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Ku dňu rozhodnutia o žalobe však bolo možné určiť či tu právo je alebo nie je (§ 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku) alebo bolo možné určiť právnu skutočnosť, ak to vyplýva z osobitného predpisu (§ 137 písm. d/ Civilného sporového poriadku). Výpočet žalôb podľa § 137 Civilného sporového poriadku je síce demonštratívny, avšak domáhať sa niečoho na súde možno len vtedy, ak to zákon umožňuje. Zo žiadneho ustanovenia nevyplýva, že od 01.07.2016 je možné sa domáhať určenia, že tu právny vzťah je. Určenie trvania právneho vzťahu nie je určením právnej skutočnosti, keď právnou skutočnosťou je objektívna reálna skutočnosť iná než zákon, ktorá na základe zákona spôsobuje právne následky. Platnosť a neplatnosť právneho úkonu právneho úkonu vypovedá o právnom vzťahu a nie je právnou skutočnosťou, aj keď je následkom právnej skutočnosti, v prejednávanej veci vadnosti právneho úkonu. Určenie existencie právneho vzťahu nie je ani určením či tu právo je, keď (subjektívnym) právom sa rozumie oprávnenie fyzickej alebo právnickej osoby chovať sa nejakým spôsobom na rozdiel od právneho vzťahu, ktorým sa rozumie spoločenský vzťah viacerých subjektov práva, ktoré majú vzájomné subjektívne práva a

povinnosti, teda ich vzájomné práva a povinnosti tvoria jeden z prvkov právneho vzťahu a to jeho obsah. Keďže určením právneho vzťahu sa neurčuje bezprostredne oprávnenie konkrétneho subjektu chovať sa určitým spôsobom, ale určuje sa právny vzťah konkrétnych subjektov, možno potom vo všeobecnosti konštatovať, že počnúc účinnosťou Civilného sporového poriadku nie je možné úspešne podať žalobu na určenie právneho vzťahu.

8. Podľa § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, uvedené ustanovenie je však potrebné vykladať ústavne konformným spôsobom. Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Jedným z atribútov právneho štátu je princíp právnej istoty zahŕňajúci zákaz retroaktivity. Žalobca podal žalobu za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku a teda mohol sa domáhať určenia či tu právny vzťah je alebo nie je (§ 80 písm. c/ O.s.p.). Bolo by v rozpore s princípom právnej istoty a z toho vyplývajúceho zákazu retroaktivity, aby počas konania žalobca stratil právo na rozhodnutie a to napriek tomu, že ide o právo vyplývajúce z procesného predpisu, súd má potom za to, že síce Civilný sporový poriadok platí aj pre toto konanie, avšak možnosť domáhať sa určenia existencie právneho vzťahu je potrebné posudzovať podľa právneho stavu v čase podanej žaloby. Právna úprava v § 137 Civilného sporového poriadku potom nie je dôvodom na zamietnutie návrhu, žalobca sa tak v prejednávanej veci môže domáhať určenia neplatnosti právneho úkonu medzi žalovanými v 1. a 2. rade.

9. Pri rozhodovaní o určení či tu právny vzťah je alebo nie je musí byť daný naliehavý právny záujem (§ 80 písm. c/ O.s.p.) ako existencia osobitnej procesnej podmienky, až potom je možné vec meritórne prejednať. Naliehavý právny záujem sa skúma vždy v konkrétnom konaní a vo vzťahu ku konkrétnemu predmetu nároku. Naliehavý právny záujem je spravidla daný tam, kde by bolo ohrozené právo žalobcu, alebo kde by bez tohto určenia bolo jeho právne postavenie neisté. Určovacia žaloba má preventívnu povahu, má poskytnúť ochranu právnenému postaveniu žalobcu skôr, ako dôjde ku porušeniu právneho vzťahu alebo práva, naliehavý právny záujem tak bude daný len vtedy ak je určenie objektívne spôsobilé odstrániť stav právnej neistoty žalobcu alebo ohrozenie jeho práva. Súd tak predovšetkým skúma naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Žalobca tento vymedzil tým, že sa zmenšili aktíva v rámci V. a teda nebolo dobre možné bez požadovaného rozhodnutia riadne zaniknúť V. vyporiadať. Naliehavým právnym záujmom je podmienka žalovateľnosti, ktorá bližšie určuje už právo na žalobu, ktorá sa prejaví ako záujem na odsúdení alebo uskutočnení výkonu rozhodnutia. Keďže určovacie žaloby majú predovšetkým preventívny význam, je naliehavý právny záujem daný vtedy, kde by bez určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo by bez tohto určenia sa stalo jeho postavenie neistým. Určením neplatnosti právneho úkonu sa umožní vyznačenie právneho stavu pred týmto právnym úkonom (§ 34 ods. 2 z. č. 162/1995 Z.z. katastrálny zákon) a teda sa odstráni stav právnej neistoty, súd má potom naliehavý právny záujem za daný aj pri určení neplatnosti právneho úkonu.

10. Pokiaľ ide o určenie vlastníckeho práva, žaloba bola podaná za účinnosti z. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, takáto žaloba bola prípustná podľa § 80 písm. c/, keď normatívny základ je v samotnom ustanovení § 80 písm. c/ O.s.p.. Po zrušení zákona z. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku sa možno domáhať určenia práva podľa § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku, pričom rovnako musí byť daný naliehavý právny záujem. Normatívny základ určovacej žaloby v čase podania predmetnej žaloby spočíval v § 80 písm. c/ O.s.p., podľa ktorého návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Ku dňu rozhodnutia o žalobe je možné určiť či tu právo je alebo nie je ak je na tom naliehavý právny záujem podľa § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku. Aj pri rozhodovaní o určení či tu právo je alebo nie je musí byť daný naliehavý právny záujem (§ 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku) ako osobitná procesná podmienka, a až potom je možné vec meritórne prejednať. Naliehavý právny záujem sa skúma vždy v konkrétnom konaní a vo vzťahu k konkrétnemu predmetu nároku (vid bod 9). Žalobca naliehavý právny záujem vymedzil tým, že sa zmenšili aktíva v rámci V. a teda nebolo dobre možné bez požadovaného rozhodnutia riadne zaniknúť V. vyporiadať, keď samotné konanie o vyporiadaní V. ešte nie je skončené. Súd má za to, že požadovaným rozhodnutím sa odstráni neistota právneho postavenia žalobcu a žalovanej v 1. rade ohľadne toho, či sú alebo nie sú spoluvlastníkmi predmetnej nehnuteľnosti, čím sa vytvorí pevný právny základ pre vyporiadanie V., súd má potom naliehavý právny záujem za daný.

11. Pokiaľ ide o žalovaného v 2. rade, tento je zapísaný ako vlastník predmetných nehnuteľností, pokiaľ sa teda žalobca domáha zmeny zápisu v katastri nehnuteľností, odstráni tým neistotu spočívajúcu v rozpore medzi zápisom v katastri nehnuteľností na jednej strane a skutočným a právnym stavom na strane druhej, bude potom možné riadne vyporiadať zaniknuté V., je potom daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení, čo obdobne judikoval nielen Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 1 Cdo 56/2003 („Ak je žalovaný zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník spornej nehnuteľnosti, žalobkyňa má naliehavý právny záujem na určení svojho vlastníckeho práva, lebo len také súdne rozhodnutie môže byť aj podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností.“) ale aj Najvyšší súd ČR rozsudku sp. zn. 31 Cdo 1836/2005 zo dňa 28. júna 2006 („Naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným v katastri nehnuteľností v zmysle ust. § 80 písm. c) o. s. ř. je daný, ak žalobca, ktorý tvrdí, že je vlastníkom nehnuteľnosti, nie je ako ich vlastník v katastri nehnuteľností zapísaný (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Českých Budějovicích zo dňa 31. 10. 1994, sp. zn. 7 Co 2368/94, publikovaný v časopise Soudní rozhledy č. 2/95, str. 25)“: citované podľa www.epravo.cz), pričom aj Ústavný súd ČR konštatuje, že „návrh na úradné zistenie v tak závažnej veci ako je správny zápis v katastri nehnuteľností sa nepochybne javí ako dostatočný právny záujem“ (Sb. ÚS sv. 13 č. 9 s. 61 : citované podľa Bureš, J., Drápal, L, Krčmár, Z. a kol. Občianský soudní rád, Komentár I. diel, 7. vydanie, Praha : C.H.BECK, 2006, str. 360). Keďže sa žalobca domáha určenia práva žalovanej v 1. rade ako bezpodielovej spoluvlastníčky nehnuteľností spolu so žalobcom, musí byť aj žalovaná v 1. rade účastníčkou konania o určenie bezpodielového spoluvlastníckeho práva, keďže sa rozhoduje o jej právach. Samotný normatívny základ naliehavého právneho záujmu je potom v § 70 ods. 1 z. č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) upravujúceho vyvrátiťelnú domnienku o hodnovernosti údajov zapísaných v katastri v spojení so zásadou vigilantibus iura a z toho odvodzovanou, fakticky zákonodarcom želanou, aktivitou vlastníkov nehnuteľností, ktorým nesvedčí zápis v katastri nehnuteľností, aby uviedli zápis v katastri nehnuteľností do súladu so skutočným právnym stavom.

12. Nahliadnutím do pripojené spisu súd zistil existenciu súdneho sporu U. G. R. C.. Y. G. pod sp. zn. 6Pc/9/20016 o vyporiadanie V. na základe žaloby doručenej súdu dňa 20.10.2016, teda konanie sa začalo pred uplynutím trojročnej lehoty (dňa 29.10.2016), ktorej uplynutím by nastala nevyvrátiťelná domnienka o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva (§ 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka), bezpodielové spoluvlastníctvo U. G. R. C.. Y. G. vzniknuté uzavretím manželstva dňa XX.XX.XXXX rozvedeného právoplatne dňa XX.XX.XXXX tak trvá.

13. Nebolo tvrdené a teda ani preukázané, že bezpodielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovanej v 1. rade nebolo zúžené ani rozšírené a že nebola uzavretá dohoda o vyhradení vzniku bezpodielového spoluvlastníctva ku dňu zániku manželstva (§ 143a Občianskeho zákonníka). Rodinný dom potom podlieha bežnému režimu nadobúdania do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (§ 143 Občianskeho zákonníka).

14. Nebolo medzi účastníkmi konania sporné zhotovenie rodinného domu počas trvania manželstva, keď manželstvo trvalo od XX.XX.XXXX Y. XX.XX.XXXX a rodinný dom bol zhotovený najneskôr XX.XX.XXXX, čo je preukázané Kolaudačným rozhodnutím Obce X. zn. 5/46-Kol/141-38/2003 zo dňa XX.XX.XXXX.

15. Rodinný dom je vecou, čo môže byť vo vlastníctve fyzických osôb, keď ide o nehnuteľnosť (§ 119 ods. 2 Občianskeho zákonníka), pričom predmetný rodinný dom nie je osobitným predpisom vylúčený z vlastníctva fyzických osôb.

16. Keďže rodinný dom bol zhotovený za manželstva, je vylúčené, aby ho nadobudla žalovaná v 1. rade dedičstvom, darom a vydaním ako veci v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka. Nebolo tiež tvrdené, že z povahy rodinného domu vyplýva, že slúžil výkonu povolania žalovanej v 1. rade, neslúžil tiež osobnej potrebe žalovanej v 1. rade ako to predpokladá § 143 Občianskeho zákonníka, ale slúžil potrebe celej rodiny, teda ako žalovanej v 1. rade, tak aj žalobcovi ale aj žalovanému v 2. rade.

17. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka „v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov...“, teda postačuje aby

vec nadobúdala jeden z manželov a za splnenia ostatných zákonných podmienok vec nadobudol do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a nenadobudol do svojho výlučného vlastníctva. Na uvedenom nič nemení ani vlastnícka vôľa manžela čo nadobúda a prípadná neexistencia vôle nadobudnúť druhého manžela (ktorý nemusí byť vždy pri nadobúdaní vecí druhým z manželov). Len takýmto spôsobom sa zabezpečí plnohodnotné fungovanie manželstva po ekonomickej stránke a teda môže byť plnená jeho hospodárska funkcia (§ 19 ods. 1 z. č. 36/2005 Z.z. o rodine). Predovšetkým však z výpovede žalobcu má súd preukázané, že tento so žalovanou v 1. rade spoločne zhotovovali dom prostredníctvom tretej osoby, žalobca mal vôľu nadobudnúť rodinný dom do bezpodielového spoluvlastníctva a zapisovanie žalovanej ako výlučnej stavebníčky, objednávateľky v zmluve o dielo bolo výlučne z praktických dôvodov. Žalovaná v 1. rade, ale ani žalovaný v 2. rade nenavrhli vykonanie žiadnych dôkazov smerujúcich k preukázaniu opaku.

18. Žalovaná v 1. rade tvrdila, že predmetný rodinný nebol a nie je súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov a ide o fabuláciu nehnuteľností ako súčasti V. čo je možné považovať len za osobnú pomstu. S uvedenými skutočnosťami zákon bez ďalšieho nespája práve následky, žalovaná v 2. rade tak neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by boli po ich preukázaní spôsobilé zmeniť rozhodné skutkové okolnosti pri posúdení vlastníctva predmetného rodinného domu. Vzhľadom a uvedené má súd za preukázané, že boli splnené všetky podmienky na nadobudnutie predmetného rodinného domu do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, súd potom výrokom I. určil, že predmetný rodinný dom patrí do bezpodielového spoluvlastníctva U. G. R. C.. Y. G..

19. Len nad rámec tvrdení žalovaných v 1. a 2. rade, vychádzajúc z návrhu na vypořádanie V. zo dňa XX.XX.XXXX má súd za potrebné uviesť, že žalovaní v 1. a 2. rade nenavrhli vykonať žiaden dôkaz smerujúci k preukázaniu, že predmetný rodinný dom bol zhotovený výlučne z peňažných prostriedkov žalovanej v 1. rade, ktoré boli mimo V.. V tejto súvislosti má súd navyše za potrebné uviesť, že tzv. teória transformácie (deklarovaná v rozhodnutí Cj 86/71 zo dňa 03.02.1972 zverejnenom pod č. 42/1972 hlava II str. 251 ako aj v Zásadách k výkladu niektorých otázok týkajúcich sa ustanovení Občianskeho zákonníka o bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, schválené uznesením prezídia Najvyššieho súdu z 12.11.1965 in : Sborník smerníc, usnesení, rozboru a zhodnocení soudní praxe plén a presidia Nejvyššího soudu 1965 - 1967, Praha 1974, str. 441), podľa ktorej veci získané výmenou alebo z výťažku veci, ktorá bola v osobnom vlastníctve jedného z manželov sú naďalej v osobnom vlastníctve tohto manžela, keďže sa nejedná o nadobudnutie nového majetku ani o rozmnoženie dovtedajšieho majetku za trvania manželstva, ale o zmenu, ktorá nemá vplyv na povahu vecí ako predmetu osobného vlastníctva, nevychádza z gramatického výkladu zákona ale je pochybná aj z hľadiska efektívnosti predpisov o majetkových vzťahoch medzi manželmi, ak je požiadavka, aby prispievali k upevňovaniu manželstva (obdobne V. KNAPP, Š. Luby : Československé občanské právo, Svazek I, Orbis Praha 1974, str. 360). Pokiaľ má byť rodina založená manželstvom základnou bunkou spoločnosti (čl. 2) a manželia majú podľa svojich schopností a možností zabezpečovať zvyšovanie hmotnej a kultúrnej úrovne rodiny (čl. IV), permanentné vydeľovanie časti majetku užívaného jedným z manželov, samostatné účtovanie o tomto, dohľadanie na dôsledné oddeľovanie a to aj po jej nadobudnutí za manželstva a to len v dôsledku skutočnosti, že takýto majetkový kus nebol nadobudnutý z majetku tvoriaceho V., nemôže prispievať k naplneniu základných úloh manželstva. Navyše uvedené pôsobí kontraproduktívne vo vzťahu k riadnej výchove maloletých detí, keďže maloleté deti nerozumejú tomu, že prípadne o veci nachádzajúcej sa v domácnosti, prípadne aj užíwanej spoločne celou rodinou nemôže rozhodnúť na žiadosť maloletého dieťaťa jeden z rodičov ale výlučne len druhý rodič. Naostatok tiež teória transformácie v podstate popiera skutočnosť, že v manželstve pri spoločnom živí sú nadobúdané a užívané konkrétne veci a nie majetok - účtovná hodnota, teda z pohľadu denného praktického života vrátane rozhodovania o bežných veciach je úplne irelevantné, kto vniesol majetkovú hodnotu do manželstva ale podstatné je, že sa vec (nie hodnota) nadobudla za manželstva.

20. Podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný. Ako je uvedené vyššie, predmetný rodinný dom je v (nevyporiadanom) bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Absolútna realizácia vlastníckeho práva v podobe jeho bezodplatného prevodu na tretiu osobu a to k veci väčšej hodnoty slúžiacej na uspokojovanie potreby bývania nie je bežnou vecou, teda pokiaľ chcela žalovaná v 1. rade previesť na žalovaného v 2. rade vlastnícke právo k rodinnému domu je potrebný aj súhlas žalobcu ako druhého z manželov, keďže právny režim majetku v zrušenom nevyporiadanom bezpodielovom spoluvlastníctve manželov sa analogicky spravuje právnym

režimom pre majetok bezpodielovom spoluvlastníctve manželov (R 8/1977 ako aj Zásady k výkladu niektorých otázok týkajúcich sa ustanovení Občianskeho zákonníka o bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, schválené uznesením prezídia Najvyššieho súdu z 12.11.1965 in : Sborník smerníc, usnesení, rozboru a zhodnocení soudní praxe plén a presidia Nejvyššího soudu 1965 - 1967, Praha 1974, str. 447). Nebolo tvrdené a teda ani preukázané, že žalobca dal súhlas na uzavretie Darovacej zmluvy, uzatvorenej medzi žalovanou v 1. rade C.. Y. G., E. U., O. Y. XX.XX.XXXX, E. Č. XXXXXX/XXXX, Z. V. U. XXX, XXX XX X. ako dárkyňou a žalovaným v 2. rade Z. G., O. Y.Ň. XX.XX.XXXX, Z. V. U. XXX, XXX XX X. ako obdarovaným povolenej vkladom X. XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX. Darovacia zmluva je tak neplatná pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

21. Podľa § 40a veta prvá a druhá Občianskeho zákonníka ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 145 ods. 1 považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovoľá. Neplatnosti sa nemôže dovoľávať ten, kto ju sám spôsobil. Z listu žalobcu žalovanej v 1. rade zo dňa 04.04.2016 s doručenkou má súd preukázané, že žalobca sa voči žalovanej v 1. rade dovoľal neplatnosti právneho úkonu, žaloba bola doručená žalovanému v 2. rade dňa 09.06.2016, teda žalovaný v 2. rade sa dozvedel o hmotnoprávnom úkone žalobcu - namietaní neplatnosti Darovacej zmluvy okamihom doručenia žaloby t.j. dňom 09.06.2016 (§ 41 ods. 3 O.s.p.). Žalobca sa teda dôvodne domáhal určenia neplatnosti právneho úkonu, keď rozhodnutiu o tomto jeho návrhu predchádzalo uplatnenie si neplatnosti u účastníkov právneho úkonu, súd potom výrokom II. rozhodol aj o neplatnosti Darovacej zmluvy. Vzhľadom na zistený skutkový a právny stav súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

22. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že plne úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania, keď tento bol v spore proti žalovanému plne úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresnom súde Pezinok do 15 dní od doručenia tohto rozsudku.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis a spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný v stanovenej lehote dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže žalobca podať návrh na exekúciu.